

Raadsvoorstel

Voorstelnummer: 794335
Zaaknummer: 907700

Houten, 2 juni 2026

Onderwerp:

Gemeentelijke Onderscheidingen 2026

Beslispunten:

1. De Verordening Gemeentelijke Onderscheidingen 2026 vast te stellen

Samenvatting

De Verordening Gemeentelijke Onderscheidingen 2026 vormt één samenhangend en transparant kader voor het Houtens Jeugdlintje en de vrijwilligersprijs 'Houtense Pluim'. Met deze verordening spreekt de gemeente waardering uit voor kinderen, jongeren en inwoners die zich op bijzondere, onbaatzuchtige en verdienstelijke wijze inzetten voor de Houtense samenleving.

De Gemeentelijke Onderscheidingen maken vrijwillige inzet zichtbaar, versterken het gevoel van erkenning en dragen bij aan het inspireren van anderen om zich maatschappelijk in te zetten. Door het bundelen van bestaande en nieuwe waarderingen ontstaat duidelijkheid voor inwoners. Hiermee wordt aangesloten bij de bredere ambitie om de sociale basis en onderlinge verbondenheid in Houten te versterken.

Aanleiding

Vrijwillige inzet is al lange tijd een belangrijke kracht binnen de Houtense samenleving. Veel inwoners zetten zich belangeloos en met grote betrokkenheid in voor hun buurt, vereniging of voor kwetsbare mede-inwoners.

De gemeente kent momenteel één gemeentelijke onderscheiding gericht op maatschappelijke inzet, namelijk het Houtens Jeugdlintje. Daarnaast bestaan er binnen het sport- en cultuurveld waarderingen voor vrijwilligers. Deze initiatieven zijn waardevol, maar kennen een beperkte reikwijdte en zijn niet voor alle vormen van vrijwillige inzet toegankelijk. Een brede gemeentelijke vrijwilligerswaardering ontbreekt nog.

Door vrijwillige inzet ook vanuit de gemeente zichtbaar te waarderen, versterken we de sociale basis en erkennen we de maatschappelijke betekenis van dit werk. Met het instellen van de Houtense Pluim geven we een duidelijke en laagdrempelige invulling aan deze ambitie.

Het Houtens Jeugdlintje is vastgesteld op 3 maart 2026, maar sluit qua doel en karakter goed aan bij Houtense Pluim. Daarom worden deze waarderingen nu samengebracht in één 'Verordening Gemeentelijke Onderscheidingen 2026'.

Beoogd effect

Deze verordening heeft tot doel waardering tot uitdrukking te brengen voor kinderen, jongeren en inwoners die zich op bijzondere, belangeloze en verdienstelijke wijze hebben ingezet voor een ander of voor de Houtense samenleving. Bijkomend effect is dat vrijwilligere inzet zichtbaar gemaakt wordt en inwoners geïnspireerd worden om een vrijwillige bijdrage te leveren aan (iemand in) hun omgeving.

Argumenten per beslispunt

1.1 *Hiermee waardeert en erkent de gemeente inwoners die zich op een bijzondere en onbaatzuchtige wijze vrijwillig inzetten voor Houten*

Op dit moment is er het Houtens Jeugdlintje, maar er is geen gemeentelijke onderscheiding voor inwoners boven de 18 jaar die zich op een bijzondere en onbaatzuchtige wijze vrijwillig inzetten voor Houten. Vrijwilligers leveren vaak langdurige en intensieve inzet, maar ontvangen daarvoor zelden publieke erkenning vanuit de gemeente. Met de Houtense Pluim

vult de gemeente dit gemis aan en spreekt zij zichtbaar waardering uit voor deze inzet. Dit draagt bij aan het gevoel van erkenning bij vrijwilligers en benadrukt het maatschappelijke belang dat de gemeente hecht aan vrijwillige inzet.

De Houtense Pluim kan worden uitgereikt in vier verschillende categorieën:

- Dier en Natuur
- Buurt
- Welzijn, Meedoen en Verbinding
- Groepsprijs voor een initiatief

De gekozen categorieën zijn niet gekoppeld aan specifieke sectoren, omdat vrijwillige inzet in alle domeinen van de samenleving waardevol is. In Houten is er al een prijs voor de sport- en cultuurvrijwilliger van het jaar. Sport en cultuur worden niet uitgesloten in de Houtense Pluim, maar landen vanzelf in de maatschappelijke context. De sectorale waardering blijft bewust bij de sport- en cultuurfeesten zelf.

1.2 De bijkomende publieke aandacht kan inwoners stimuleren zich vrijwillig in te zetten

De Houtense Pluim maakt vrijwilligerswerk zichtbaar door de verhalen en inzet van vrijwilligers onder de aandacht te brengen. Deze voorbeelden kunnen andere inwoners inspireren en stimuleren om zich eveneens in te zetten voor hun omgeving. Publieke waardering verlaagt bovendien de drempel om vrijwilligerswerk te overwegen en laat zien dat ook minder zichtbare vormen van inzet worden gezien en gewaardeerd. Daarmee draagt de Pluim niet alleen bij aan waardering van bestaande inzet, maar ook aan het versterken en verduurzamen van vrijwillige inzet in Houten.

1.3 Hiermee ontstaat er één overzichtelijk en samenhangend kader voor gemeentelijke onderscheidingen

Op dit moment bestaat de Verordening Houtens Jeugdlintje 2026. Daarnaast wordt de Houtense Pluim geïntroduceerd. Door de bestaande verordening van het Houtens Jeugdlintje in te trekken en met de Houtense Pluim onder te brengen in één verordening Gemeentelijke Onderscheidingen ontstaat een overzichtelijk kader (zie verordening Gemeentelijke Onderscheidingen 2026, artikel 12). Dit bevordert de vindbaarheid voor inwoners en vereenvoudigt de uitvoering.

Kanttekeningen

1.1 Omvang en betekenis van de onderscheiding

De introductie van een gemeentelijke onderscheiding kan verwachtingen wekken bij inwoners en organisaties. Niet iedere vorm van vrijwillige inzet kan worden bekroond. Transparante communicatie is nodig om teleurstelling te voorkomen en de waarde van de onderscheiding te behouden.

Participatie

Inwoners spelen een centrale rol in de Gemeentelijke Onderscheidingen. Zowel bij de Houtense Pluim als bij het Houtens Jeugdlintje kunnen inwoners kandidaten aandragen. Hiermee wordt nadrukkelijk aangesloten bij de kracht van de Houtense samenleving zelf: waardering komt van onderop.

Voor de Houtense Pluim krijgen inwoners daarnaast de mogelijkheid om te stemmen op genomineerden, waarmee draagvlak en zichtbaarheid verder worden vergroot. Daarnaast is vanHouten&Co betrokken bij de uitwerking van de Houtense Pluim.

Bij de totstandkoming van het Houtens Jeugdlintje is eerder participatie georganiseerd, zoals beschreven in het collegevoorstel Invoering Houtens Jeugdlintje 2026.

Financiën en formatie

Voor het Jeugdlintje zijn er geen wijzigingen in kosten. Kosten voor de uitvoering van de Houtense Pluim zijn begroot op jaarlijks maximaal €1.000. De kosten kunnen worden gedekt uit bestaand budget: Representatiekosten (FCL/ECL 601002/34722).

Communicatie

Voor het Houtens Jeugdlintje is eerder een communicatieaanpak vastgesteld. Deze lijn wordt voortgezet.

Voor de Houtense Pluim wordt een aanvullend communicatieplan opgesteld, passend binnen de bredere communicatie rond Gemeentelijke Onderscheidingen. Doelen van de communicatie zijn:

- het vergroten van de bekendheid van de Houtense Pluim;
- het stimuleren van inwoners om kandidaten aan te dragen en te stemmen.

De communicatie richt zich op brede doelgroepen en wordt uitgevoerd onder andere via gemeentenieuws, sociale media, partnerorganisaties (zoals vanHouten&Co), verenigingen en bestaande netwerken. Daarbij is expliciet aandacht voor het bereiken van minder zichtbare vormen van vrijwillige inzet.

Voortgang

De gemeenteraad wordt uitgenodigd voor de uitreiking.

Evaluatie

Aan de hand van het aantal aanmeldingen wordt gemonitord in hoeverre de Gemeentelijke Onderscheidingen aanslaan. Waar nodig zal in de uitvoering worden bijgestuurd.

Na iedere editie van de Houtense Pluim en het Houtens Jeugdlintje worden de Gemeentelijke Onderscheidingen geëvalueerd. Hierbij wordt gekeken naar:

- het aantal en de spreiding van aanmeldingen;
- de ervaringen van de jury
- de uitvoerbaarheid

De uitkomsten van deze evaluatie worden gebruikt om de uitvoering in volgende jaren waar nodig bij te stellen. De verordening zelf is daarbij het uitgangspunt en biedt ruimte voor nadere invulling in de uitvoering.

Houten, 2 juni 2026

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Houten,
de secretaris, de burgemeester,

R. van Netten

H.C. Heerschop

Bijlagen

1. Verordening Gemeentelijke Onderscheidingen 2026

Verantwoordelijke portefeuillehouders college

1e PoHo: H.C. Heerschop

Raadsbesluit

Voorstelnummer: 794335

Onderwerp

Gemeentelijke Onderscheidingen 2026

De raad van de gemeente Houten heeft het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 2 juni 2026 gelezen en besluit:

1. De Verordening Gemeentelijke Onderscheidingen 2026 vast te stellen

Dit is besloten in de openbare vergadering van de raad op 14 juli 2026.

De raad van de gemeente Houten,
De griffier a.i.,

M.A.J.R. Hermans

de voorzitter,

H.C. Heerschop